

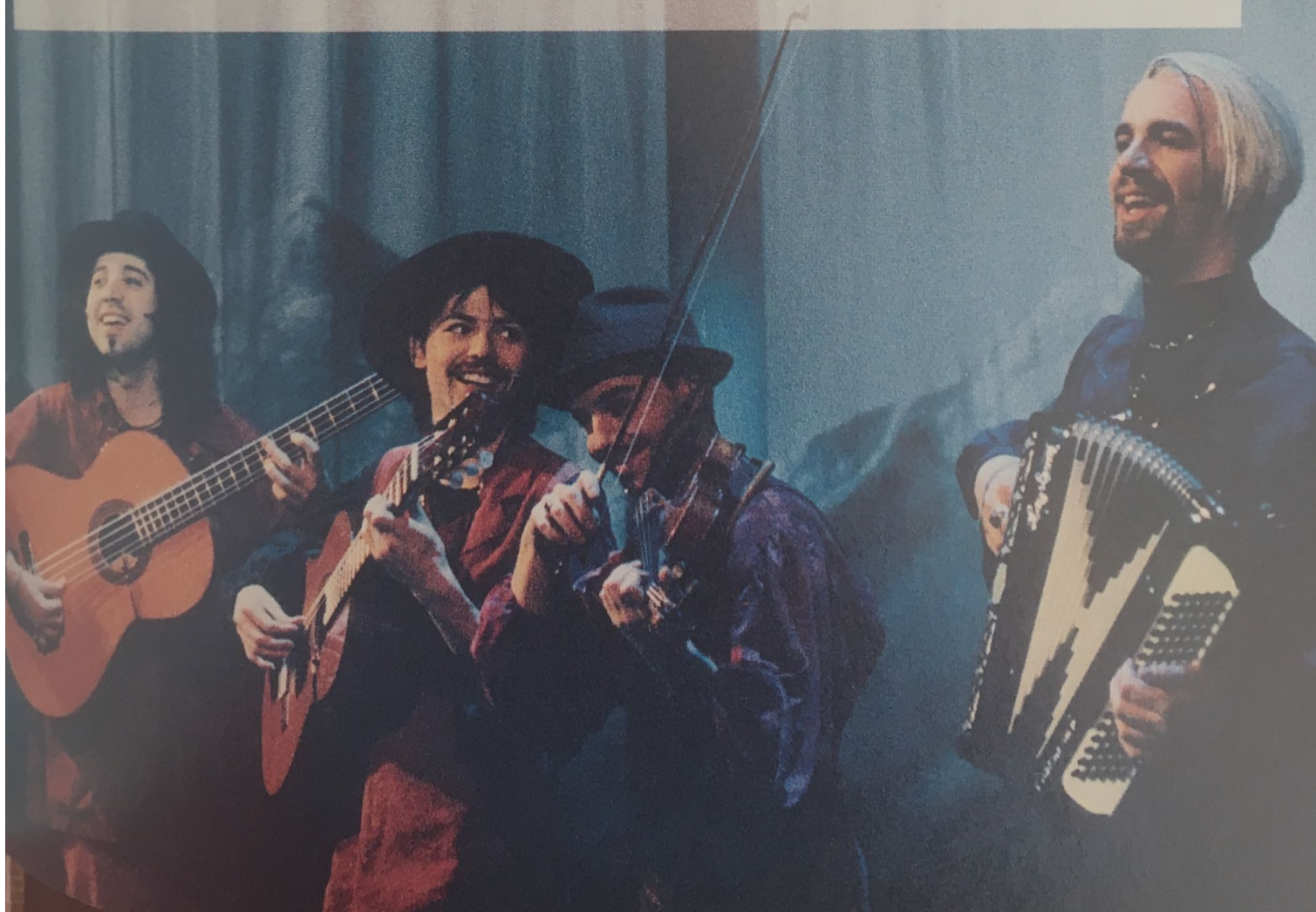

DEN KAUKASISKA KRITCIRKELN

Kamrater! Fruktodlingskolchosen "Rosa Luxemburg" från Nukka i sovjetrepubliken Georgien är stolta över att få samarbeta med Malmö Dramatiska Teater. Vi hälsar er, kära publik, välkomna till en roande och upplysande teaterafton som vi hoppas kommer att gynna den kritiska och konstruktiva debatten.

Kamrater, det är en ära för oss att få underhålla er. Vi ska spela ett mycket gammalt stycke med sånger och nästan hela kolchosen spelar med. Pjäsen heter "Kritcirkeln" och har kinesiskt ursprung. Vi framför den i den utformning som den tyske folkkonstnären Bertolt Brecht gett den. Vi hoppas att ni kommer att finna att den gamle skaldens röst också hörs ljuda i sovjettraktorernas skugga. Att blanda olika viner kan vara fel, men att blanda gammal och ny visdom går utmärkt.

ARKADI TSCHIEDSE, FOLKKONSTNÄR OCH KAPELLMÄSTARE

MAURICIO GARAY, JORGE ALCAIDE, LAZSLO BOSZODI, ERIC LÖWENTHAL

DEN KAUKASISKA KRITCIRKELN

Ljud: Magnus Johansson • Scenmästare: Per-Olov Rappholdt, Hans Wendel
 • Belysningsmästare: Börje Nilsson • Inspicient: Tommy Feld • Sufflör:
 Per Svensson • Rekvisitörer: Karin Ragnarsson, Ingegerd Wennerholm •
 Mask och peruk: Eva Andersson • Sminkassistent: Åsa M Karlström •
 Kostymateljé: Erika Kjellkvist, Karin Larsson, Maria Ohlsson, Brita Olson,
 Berit Sörensen, Catharina Tivar • Produktionsassistent: Ingrid Fransson
 • Regiassistent: Petra Fernström

Dramaturgiat/Redaktion: Karen-Maria Bille, Stellan Larsson • Press och
 information: Birgitta Aurell • Grafisk form: Nina Martinsson • Affisch:
 Bente Lykke Møller • Fotograf: Anders Mattsson • Verkstadschef: Lars
 Jönsson • Ateljéchef: Berti Jönsson • Scenchef: Christer Hansson •
 Scenteknik: Gert Irgren, Pontus Karlsson, Fredrik Nilstorp, Jouko
 Räsänen, Bo Larsen • Belysningschef: Sven-Erik Andersson • Ljusteknik:
 Thomas Eskilsson, Carl-Johan Svensson • Ljudchef: Bengt Frienholt •
 Rekvisitachef: Karin Ragnarsson • Smink- och perukateljé, föreståndare:
 Siv Nyholm • Damskrädderichief: Brita Olson • Herrskrädderichief:
 Catharina Tivar • Chefsassistent: Louise Nessim • Producent: Nicolai
 Vemming • Ansvarig utgivare och teaterchef: Staffan Valdemar Holm

Tack till kamrat Arne Öberg

Förlag: Nordiska Strakosch Teaterförlaget ApS

PREMIÄR PÅ HIPPI 14 MARS 1997

FÖRESTÄLLNINGENS LÄNGD: CA 3 TIM INKL 20 MIN PAUS

DEN KAUKASISKA KRITCIRKELN

AV BERTOLT BRECHT • Medarbetare: Ruth Berlau

Översättning:

Brita och Johannes Edfelt

Dramaturgi:

Stellan Larsson och Alexander Öberg

Regi och koreografi:

Alexander Öberg

Scenografi & kostym:

Lehna Edwall och Lene Willumsen

Ljussättning:

Niklas Eriksson s. l. f.

Musik: Quarttango

Jorge Alcaide, David Bolander, Lazslo Boszodi, Mauricio Garay

Quarttangos skiva "Quarttango" finns att köpa i skivbutikerna.

Roller

Arkadi Tscheidse, dragspel, kör och berättare	Eric Löwenthal
gitarr, basgitarr, tiple och sång	Jorge Alcaide
fiol och kör	Lazslo Boszodi
gitarr, basgitarr, tiple och kör	Mauricio Garay

1. Striden om dalen

Alleko	Lars Humble
experten	Birgitta Sanderberg
agronom	Nina Gunke
soldat	Pär Ericson
kolchosbönder	Katarina Lundgren, Kristina Kamnert Suneson, My Paleski*, Lena Viredius, Hans-Peter Edh, Kenneth Milldoff, Håkan Paaske, Lars Passgård, Lars-Göran Ragnarsson, Clas Göran Söllgård, Björn Åkesson

2. Det förnäma barnet

tiggare	Katarina Lundgren, My Paleski*, Birgitta Sanderberg, Kenneth Milldoff, Clas Göran Söllgård
guvernören Georgi Abaschwili	Lars Passgård
guvernörskan Natella Abaschwili	Nina Gunke
adjutanten Shalva	Kristina Kamnert Suneson
läkare	Lena Viredius, Björn Åkesson
Simon Chachava, soldat	Hans-Peter Edh
soldat, "träskalle"	Lars Humble
prins Kazbeki	Lars-Göran Ragnarsson
sändebud	Pär Ericson
Grusche	Katarina Lundgren

pansarsoldat Clas Göran Söllgård
 tjänare Birgitta Sanderberg, Lena Viredius, Pär Ericson,
 Lars Humble, Kenneth Milldoff, Håkan Paaske,
 Lars-Göran Ragnarsson, Clas Göran Söllgård, Björn Åkesson
 korpralen Björn Åkesson

3. Flykten till bergen i norr

Grusche Katarina Lundgren
 gubben som sålde mjölk Kenneth Milldoff
 soldat, "träskalle" Lars Humble
 korpralen Björn Åkesson
 det gamla paret Lena Viredius, Håkan Paaske

4. Bland bergen i norr

pigor Kristina Kamnert Suneson, My Paleski*,
 Birgitta Sanderberg, Lena Viredius,
 Hans-Peter Edh, Pär Ericson, Lars Humble,
 Kenneth Milldoff, Håkan Paaske, Lars Passgård,
 Lars-Göran Ragnarsson, Björn Åkesson
 svägerskan Aniko Nina Gunke
 Grusche Katarina Lundgren
 brodern Lavrenti Clas Göran Söllgård
 svärmodern Lena Viredius
 Jussup Håkan Paaske
 munken Lars-Göran Ragnarsson
 kvinnliga grannar Nina Gunke, Kristina Kamnert Suneson,
 My Paleski*, Birgitta Sanderberg,
 Pär Ericson, Lars Humble, Kenneth Milldoff,
 Lars Passgård, Björn Åkesson

Paus

4. Bland bergen i norr, fortsättning

Mikael	Lars Humble
barn	Birgitta Sanderberg, Pär Ericson, Lars-Göran Ragnarsson
Simon Chachava, soldat	Hans-Peter Edh
pansarryttare	Lena Viredius, Clas Göran Söllgård

5. Domarens historia

Azdak	Kenneth Milldoff
flykting (storfursten)	Håkan Paaske
Schauwa	Pär Ericson
pansarryttare	Lena Viredius, Lars Passgård, Clas Göran Söllgård
prins Kazbeki	Lars-Göran Ragnarsson
prins Kazbekis brorson	Hans-Peter Edh
gumman	Birgitta Sanderberg
storbönder	Hans-Peter Edh, Lars Humble, Lars Passgård
Irakli, bandit	Håkan Paaske
drängen	Lars-Göran Ragnarsson
värden	Björn Åkesson
Ludowika	My Paleski*
guvernörskan	Nina Gunke
adjutanten Shalva	Kristina Kammert Suneson

6. Kritcirkeln

Grusche	Katarina Lundgren
köksan	Birgitta Sanderberg
pansarryttare	My Paleski*, Lena Viredius, Clas Göran Söllgård

Mikael	Lars Humble
Simon Chachava, soldat	Hans-Peter Edh
storbonde	Lars Passgård
korpralen	Björn Åkesson
adjutanten Shalva	Kristina Kamnert Suneson
guvernörskan	Nina Gunke
advokater	Lars-Göran Ragnarsson, Clas Göran Söllgård
Schauwa	Pär Ericson
Azdak	Kenneth Mildoff
sändebud	Håkan Paaske
det gamla paret	Lena Viredius, Håkan Paaske

7. Epilog

agronom	Nina Gunke
kolchos-bondkvinna	Lena Viredius
soldat	Pär Ericson
Alleko	Lars Humble

*elev

OKÄND KONSTNÄR.
 TRAKTORER OCH
 DAGHEM ÄR DEN NYA
 LANDSBYGDENS
 MOTORER. GLÖM INTE
 BARNBÖRDSHJÄLPEN
 OCH RÅDGIVNINGEN
 PÅ KOLCHOSER OCH
 SOVCHOSER.
 STATLIGA MEDICINSKA
 FÖRLAGET, 1930.

РАБОТНИЦА И КРЕСТЬЯНКА

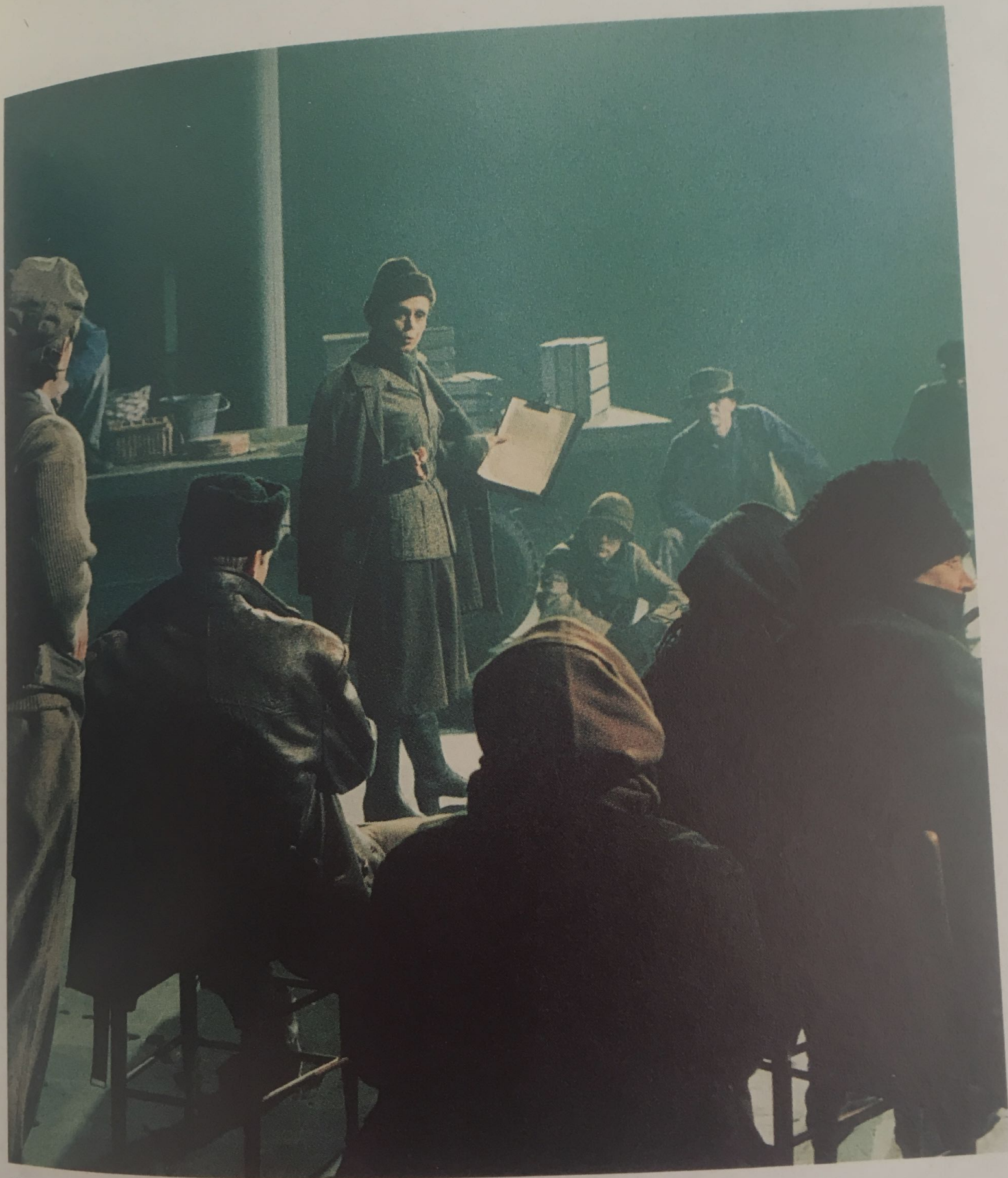

ANNA KUZNETSOVA.
ARBETERSKA OCH
BONDKVINNA! DU
MÅSTE KÄMPA MOT
KVARLEVORNA AV DET
FÖRGÅNGNA! BYGG
UPP EN NY
SOCIALISTISK
TILLVARO!

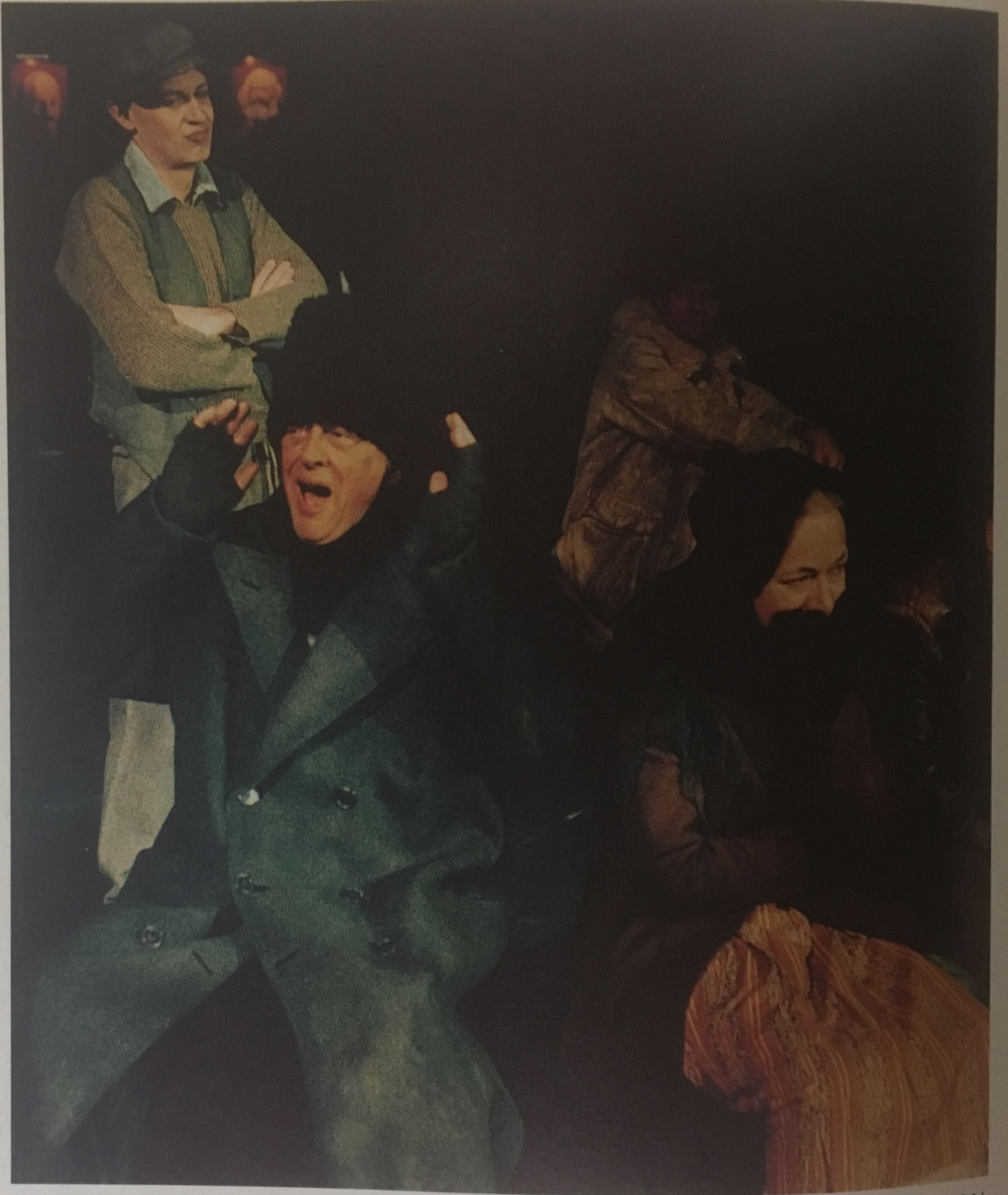
**БОРИСЬ С
ПЕРЕЖИТКАМИ
СТАРОГО
СТРОЙ НОВЫЙ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ БЫТ**

KATARINA LUNDGREN M FL

BIRGITTA SANDERBERG M FL

HANS-PETER EDH, LARS HUMBLE, BJÖRN ÅKESSON, KRISTINA KAMNERT SUNESON

KENNETH MILLDOFF M FL

Det moderna kapitalistiska samhället är ett gömställe för otaliga fall av fattigdom och förtryck, som inte omedelbart faller i ögonen. Bland de olika familjerna inom medelklassen, hantverkarna, fabriksarbetarna, kontoristerna och de lägre statstjänstemännen finns familjer som är obeskrivligt fattiga och får det knappt att gå ihop ens då tiderna är som bäst. Miljoner och åter miljoner kvinnor i sådana familjer lever (eller rättare sagt, släpar sig fram) som hemslavinnor, de gör dagligen förtvivalade ansträngningar för att föda och klä sina familjer på otillräckliga medel och är sparsamma med allt utom sitt eget arbete.

Det är bland dessa kvinnor som kapitalisterna ivrigast söker anställa hemarbeterskor, kvinnor som är beredda att för en orimligt låg lön "förtjäna" en extra brödbit åt sig själv och sina familjer. (- - -) Genom samhällets hela historia har de förtryckta och exploaterade klasserna alltid tvingats (däri ligger exploateringen) att till förtryckarna utlämna först och främst sitt obetalade arbete och för det andra sina kvinnor, som blir "herrarnas" konkubiner.

Slaveriet, feodalismen och kapitalismen är likadana i det avseendet. Det är bara utsugningens form som förändras, exploateringen kvarstår.

V. I. LENIN. UR PRAVDA FEMTE MAJ 1913

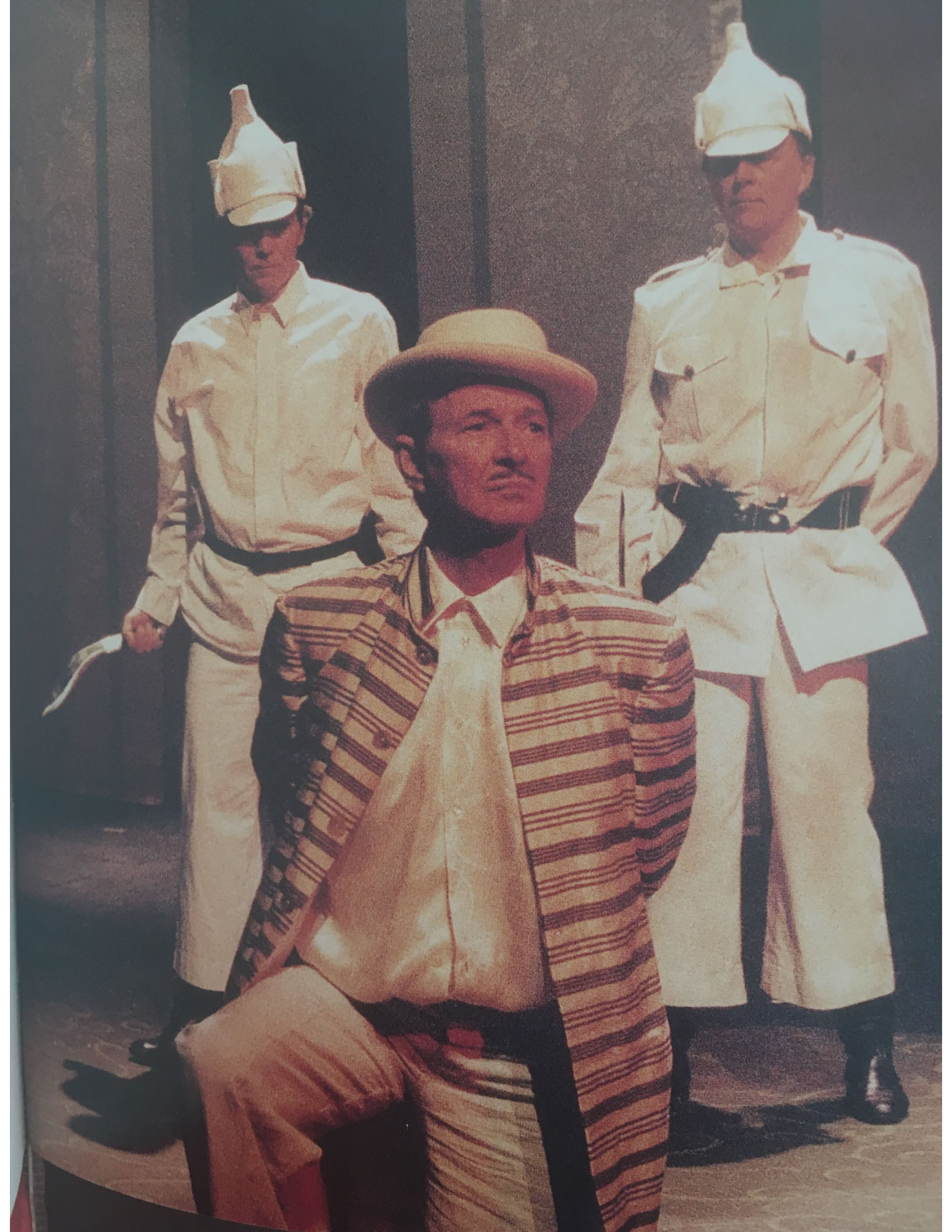
När en stor mans hus bryter samman,
slås många av de små till jorden.
De som inte delar de mäktigas lycka,
delar ofta deras olycka. Den störtade vagnen
drar med sig de svettiga dragarna
ner i avgrunden.

SÅNGTEXT UR PJÄSEN

O, stora mäns blindhet! De vandrar som eviga
gudar mäktigt på böjda nackar. Säkra
på lejda nävar. Säkra
på makten, som redan varat så länge.
Men länge är icke evigt.
O, tidernas växling! Du folkets förhoppning!

SÅNGTEXT UR PJÄSEN

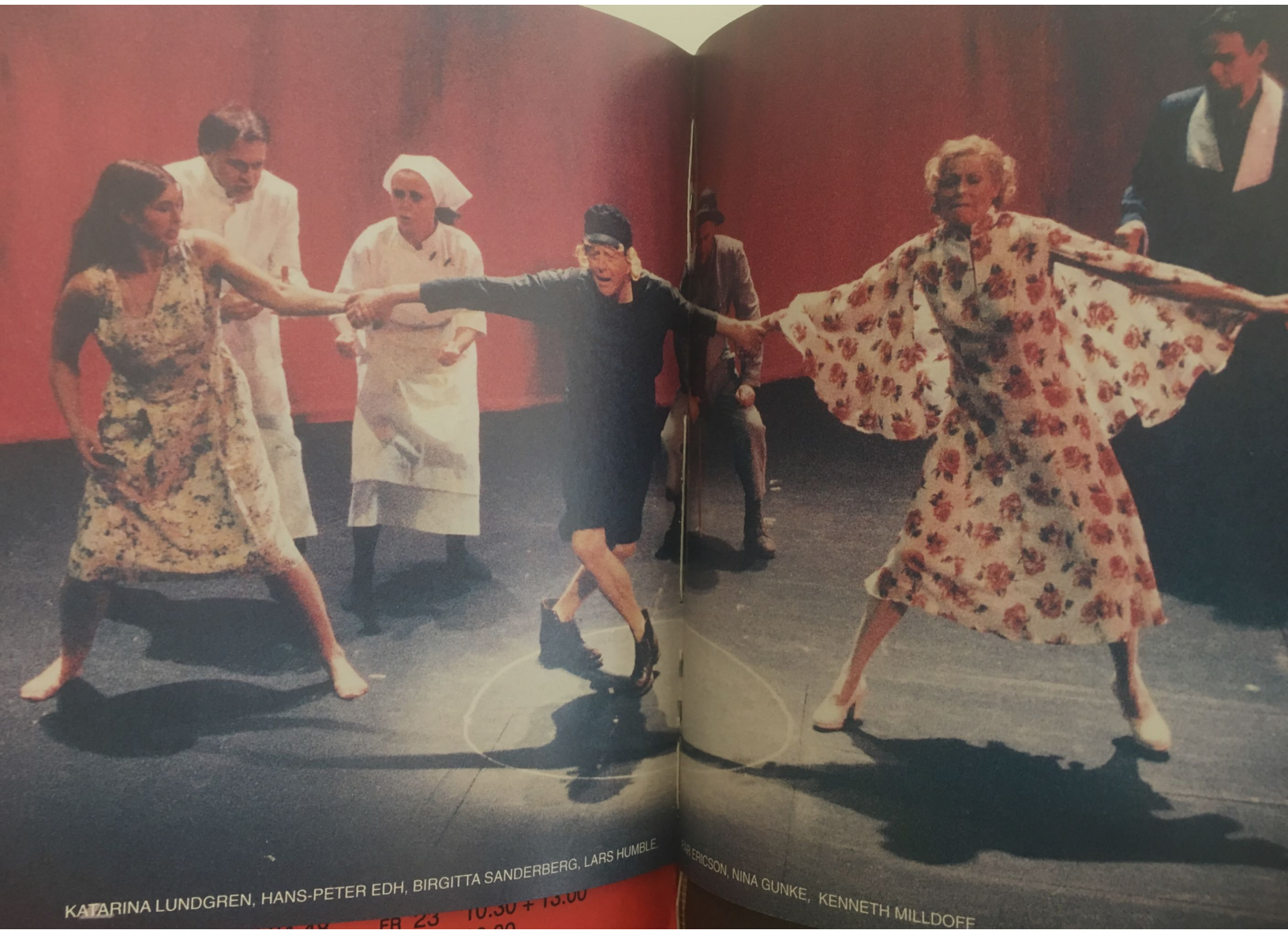

Kamrater arbetande! Kom ihåg att ni nu själva styr staten! Ingen kommer att hjälpa er, om ni inte själva förenar er och tar alla statens angelägenheter i era händer. Era sovjeter är från och med nu statliga maktorgan, befullmäktigade, beslutande organ.

Slut upp kring era sovjeter! Stärk dem! Tag själva itu med saken underifrån utan att vänta på någon!

V. I. LENIN. UR PRAVDA SJUNDE NOVEMBER 1917

KATARINA LUNDGREN, HANS-PETER EDH, BIRGITTA SANDERBERG, LARS HUMBLE
FR 23 10.30 + 13.00

ERICSON, NINA GUNKE, KENNETH MILLDOFF

Så drar jag i fält med mycken smärta.
Hemma bor min kära, bor mitt hjärta.
Hennes ära skydda vänners händer,
tills jag ifrån kriget återvänder.

När mig kyrkogårdens maskar tära,
kommer med en handfull jord min kära,
säger: fötter, som emot mig ville ila,
armar, som ha famnat mig, o vila!

SÅNGTEXT UR PJÄSEN

Din far är en rövare,
en hora är din mor
och ändå ska buga sig
var hederlig man för dig.
Se, tigerns son ska ge
alla små hästarna foder,
och ormens barn ska komma
med mjölk åt varje moder.

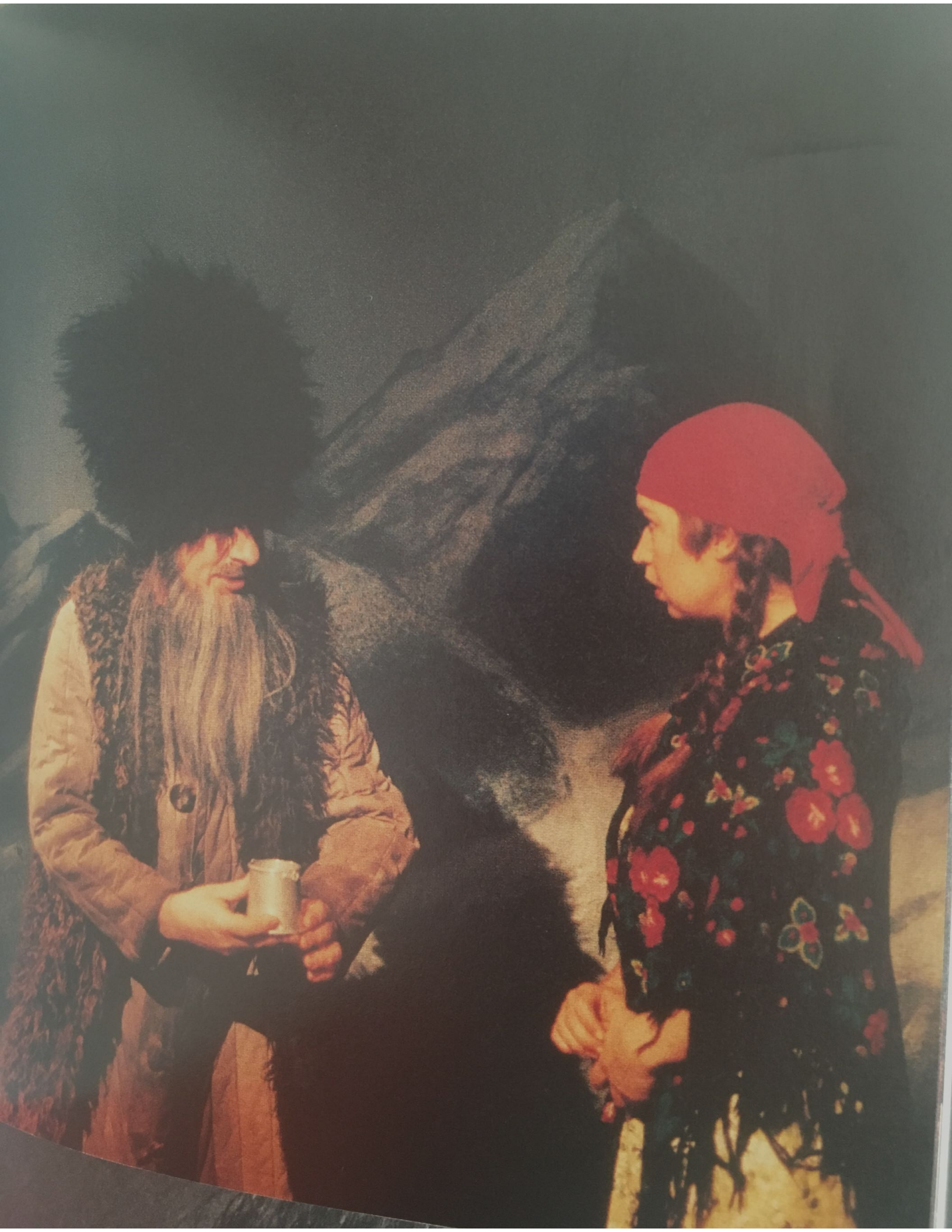
TEXT UR PJÄSEN

Vad jag som **människa** inte förmår, vad alltså mina individuella väsenskrafter inte förmår, det förmår jag genom **pengarna**. Pengarna gör alltså var och en av dessa väsenskrafter till något, som den i sig själv inte är, d v s till dess **motsats**.

När jag längtar efter en viss maträtt eller vill använda postvagnen, emedan jag inte är stark nog att gå vägen till fots, skaffar mig pengarna maträtten och postvagnen, d v s de förvandlar mina önskningar från fantasiväsen till verklighet och överför dem från deras tänkta, föreställda, önskade tillvaro till deras **sinnliga, verkliga** tillvaro, från föreställningen till livet, från det föreställda varat till det verkliga varat. Såsom förmedlare har pengarna här en **sant skapande kraft**.

KARL MARX. UR "EKONOMISKT-FILOSOFISKA MANUSKRIPTEN" 1844

Småborgaren inser och känner att han går mot undergång, att livet blir svårare, att kampen för tillvaron blir allt hänsynslösare och att han och hans familjs situation blir allt hopplösare. Det är ett odiskutabelt faktum och småborgaren protesterar.

Men hur protesterar han?

Han protesterar som representant för en klass som är hoppöst dömd till undergång, som misströstar om sin framtid, som är deprimerad och feg. Det finns ingenting att göra... Om det åtminstone finnes färre barn som måste gå igenom våra lidanden; vårt hårda slit, vår fattigdom och våra förödmjukelser - så låter småborgarens klagan.

Den klassmedvetne arbetaren har långtifrån samma inställning. Han låter inte sitt medvetande fördunklas av den sortens klagan, hur äkta och djupt känd den än må vara. Ja, vi arbetare och massan av småägare lever ett liv som är fyllt av outhärdligt förtryck och lidande. Vår generation har det svårare än våra föräldrars. Men i ett avseende är vi lyckligare lottade än våra föräldrar. Vi har börjat lära oss och lär oss i allt snabbare takt att kämpa - och att kämpa inte som individer, som de bästa bland våra förfäder gjorde, och inte för borgerliga talares slagord som till sitt väsen är främmande för oss, utan för våra egna paroller, våra klassparoller. Vi kämpar bättre än våra fäder gjorde. Våra barn kommer att kämpa bättre än vi och de kommer att segra.

V. I. LENIN. UR PRAVDA SEXTONDE JUNI 1913

Det säger sig självt, att misstag är oundvikliga vid de första stegen, som denna nya apparat tar. Men begick inte bönderna misstag, då de efter livegenskapens upphävande fick sin frihet och själva började ta hand om sina egna angelägenheter? Kan det finnas någon annan väg att lära folket att styra sig självt och att undvika fel än praktikens väg, än att genast övergå till en verkligt folklig självstyrelse? Det viktigaste är nu att göra sig av med den borgerligt intellektuella fördomen att staten kan styras endast av speciella ämbetsmän, som i enlighet med hela sitt sociala läge är beroende av kapitalet. Det allra viktigaste är att hos de arbetande och de förtryckta ingjuta tilltro till sin egen kraft, att i praktiken visa dem att de själva kan och måste ta itu med en **riktig, strängt ordnad, organiserad fördelning av bröd, av alla slags livsmedel, mjölk, bostäder, kläder osv. i de fattigas intresse.** Härför utan finns det **ingen** räddning för Ryssland från sammanbrott och undergång. Men om man samvetsgrant, dristigt och överallt tar itu med att överlämna förvaltningen i proletärernas och halvproletärernas händer, så kommer det att väcka en i historien osedd revolutionär entusiasm bland massorna, mångdubbelt öka folkets krafter i kampen mot eländet, så att mycket av det som förefaller omöjligt för våra trångbröstade, gamla byråkratiska krafter, ska kunna förverkligas genom styrkan hos en miljonmassa, som **börjar arbeta för sig själv** och ej för kapitalisten, ej för godsherrejunkern, ej för byråkraten och ej under hotet av piskan.

V. I. LENIN. 1917

LENA VIREDIUS, HANS-PETER EDH, BIRGITTA SANDERBERG,
KRISTINA KAMNERT SUNESON M FL

Med jämlikhet förstår marxismen inte jämnstrukenhet på de personliga behoven och livsföringens område, utan klassernas avskaffande, d v s: a) att alla arbetande i lika mån befrias från utsugningen, sedan kapitalisterna störtats och exproprierats, b) att privatäganderätten till produktionsmedlen avskaffas lika för alla, sedan de övergått i hela samhällets ägo, c) att alla har samma plikt att arbeta efter sin förmåga och alla arbetande samma rätt att få ersättning efter sitt arbete (det **socialistiska** samhället), d) att alla har samma plikt att arbeta efter sin förmåga och alla arbetande samma rätt att få ersättning efter sina behov (det **kommunistiska** samhället). Härvid utgår marxismen ifrån att människornas smak och behov inte brukar vara och inte kan vara likadana och jämställda till kvalitet och kvantitet vare sig under socialismens eller kommunismens period.

Det är den marxistiska uppfattningen om jämlikheten.

Marxismen har inte erkänt och erkänner inte någon annan slags jämlikhet.

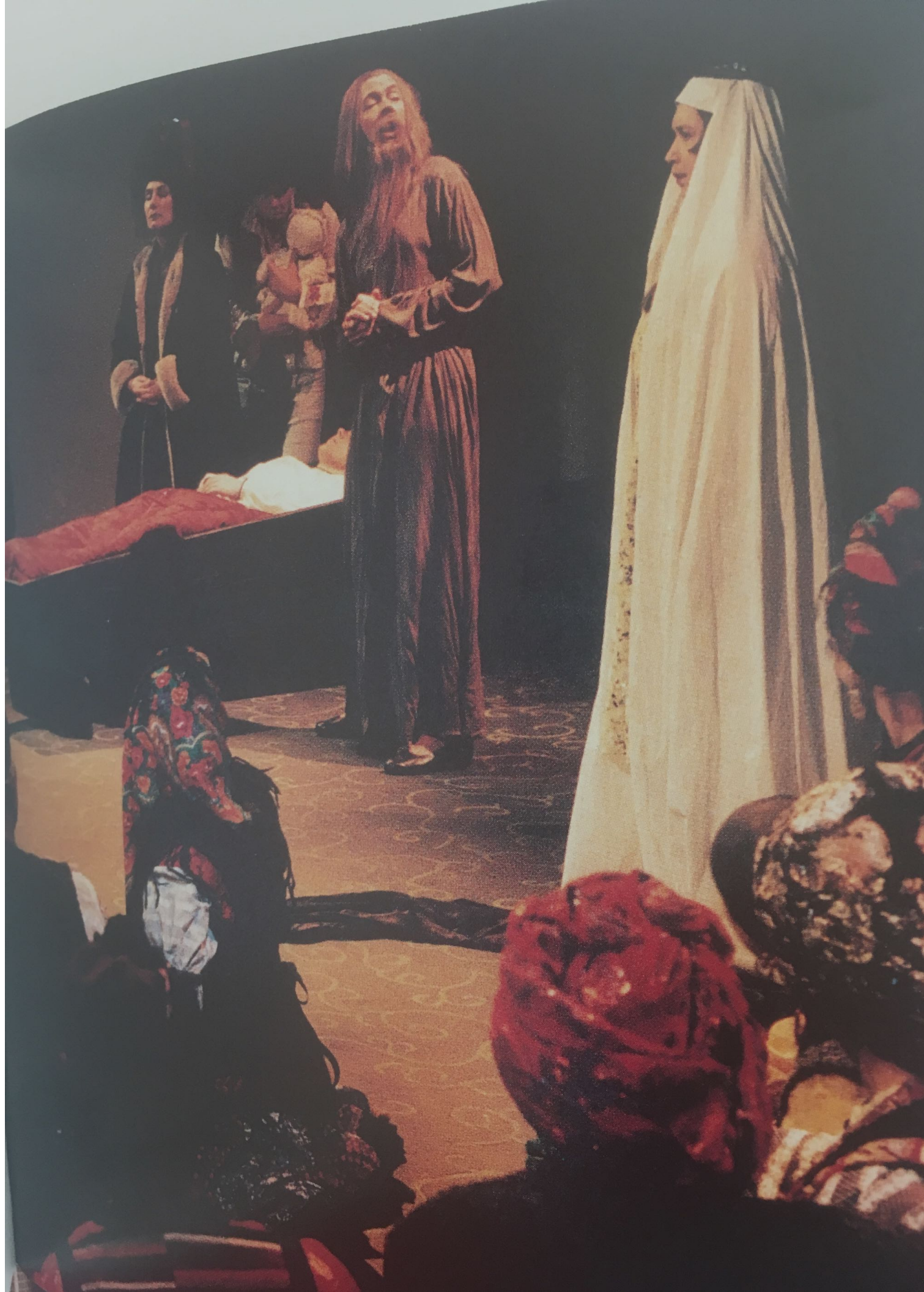
Att härav dra slutsatsen att socialismen kräver jämnstrukenhet, likställighet, nivellering av samhällsmedlemmarnas behov, nivellering av deras smak och personliga livsföring, att enligt marxisternas plan alla bör bära likadana kläder och äta samma maträtter i alldeles samma mängd – det är att prata rena dumheter och förtala marxismen.

JOSEF STALIN 1934

Den socialistiska produktionens mål är inte profit, utan människan och hennes behov, d.v.s. tillfredsställelsen av hennes materiella och kulturella behov. Den socialistiska produktionens mål är, som det heter i kamrat Stalins "Anmärkningar": "tryggande av maximalt tillfredsställelse av hela samhällets ständigt växande materiella och kulturella behov".

UR SOVJETISKA KOMMUNISTPARTIETS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Ni förfasar er över att vi vill upphäva privategendomen. Men i ert nuvarande samhälle är privategendomen upphävd för nio tiondelar av dess medlemmar – den existerar just därigenom, att den icke existerar för nio tiondelar. Ni förebrår oss alltså, att vi vill upphäva en egendom, som har till nödvändig förutsättning, att det oerhörda flertalet i samhället är egendomslost.

Ni förebrår oss med andra ord, att vi vill upphäva er egendom.

Alldeles riktigt, det vill vi.

Från det ögonblick, då arbetet icke längre kan förvandlas till kapital, pengar, jordränta, kort sagt till en samhällsmakt, som kan monopoliseras, dvs från det ögonblick, då den personliga egendomen icke längre kan slå om i borgerlig, förklarar ni, att personligheten är upphävd.

Ni medger således, att ni med personlighet icke menar något annat än borgaren, den borgerlige egendomsägaren. Och denna personlighet skall förvisso upphävas.

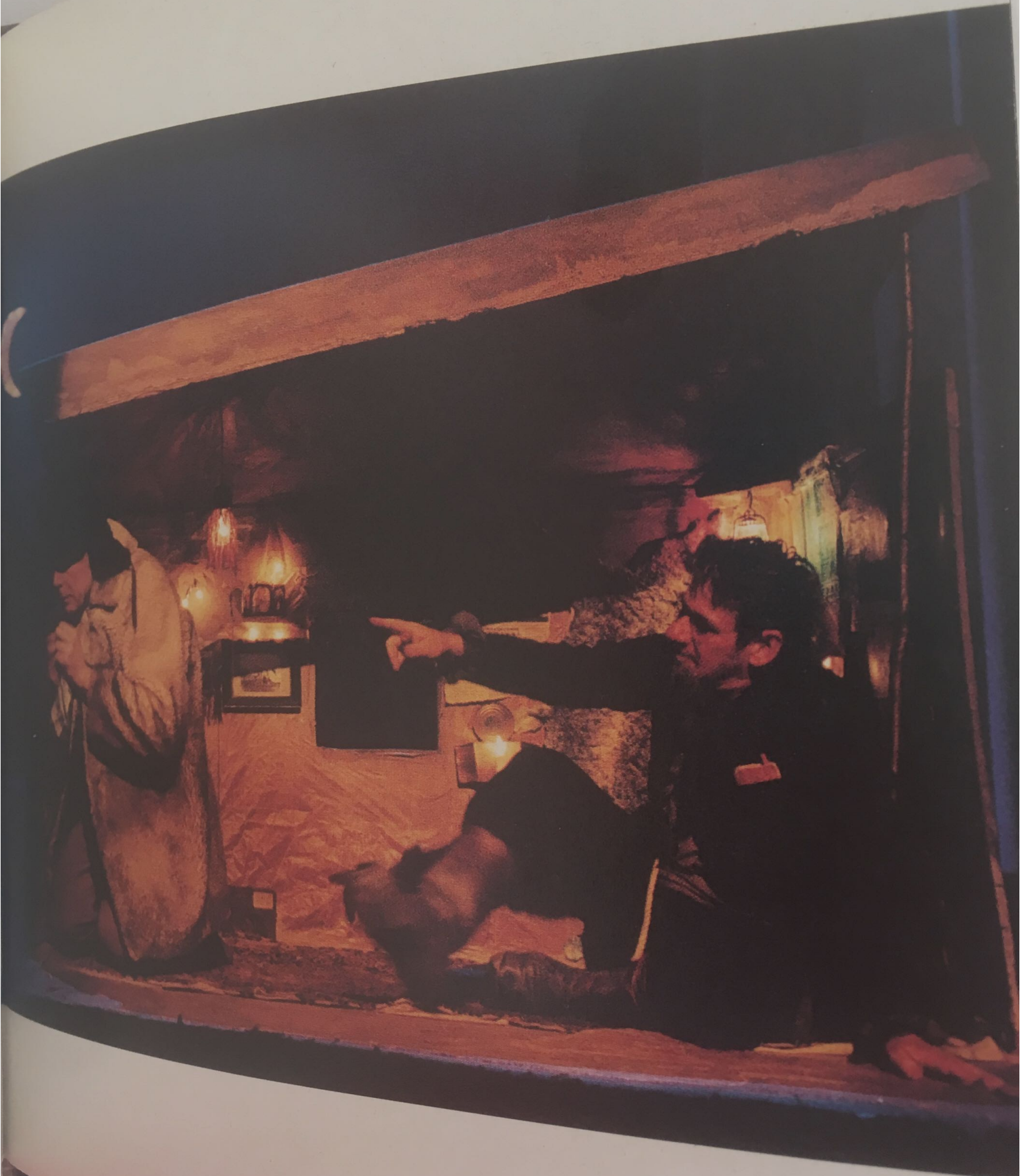
KARL MARX OCH FRIEDRICH ENGELS.

UR "KOMMUNISTISKA PARTIETS MANIFEST" 1848

Sedan proletariatet tagit all makt i sina händer framställer det, i stället för den gamla vaga formuleringen "Domare väljs av folket", klassparollen "Domare väljs ur det arbetande folket av inga andra än det arbetande folket" och genomför det i praktiken inom hela domstolsväsendet. Med hänsyn till valet av domare uteslutande från arbetar- och bondeklassen, som inte sysselsätter lönearbete för profitens skull gör kommunistpartiet ingen skillnad mellan könen: män och kvinnor får precis samma rättigheter både vid domarval och vid utövande av juridiska funktioner. Då partiet har avskaffat de störtade regeringarnas lagar, manar det de domare som väljs av sovjetväljarna att genomdriva proletariatets vilja och tillämpa dess bud. Skulle det inte finnas skrivna lagar, eller skulle de vara otillräckliga, ska man låta sig ledas av sin socialistiska rättskänsla och bortse från den störtade regeringens lagar.

V. I. LENIN. UR PROGRAMUTKAST FÖR RYSSLANDS KOMMUNISTISKA PARTI.
§ 1 I PROGRAMSEKTIONEN OM DOMSTOLARNA

Går du grannens marker nära,
ska du vassa yxan bära,
ingen vattnig biblisk lära, inget snack
om moral i såna stunder.
Se, hur yxorna gör under,
och ibland har ock på under trott Azdak.

När nu de förnäma stredo,
gladdes småfolket; de led
ej så tungt av rofferi, av kravens black.
På Georgiens bjärta vägar
rik på falska vikter stegar
fattigfolkets domare, Azdak.

Vad han tog ifrån den rike,
gav han så sin arme like.
Till sigillet voro tårarna hans lack.
Skyddad av sin trashankskara
drog den usle, gode bara
fram, georgiernas domare Azdak.

Som ett bröd han bryter lagen,
som ett bröd att fylla magen
på det folk han för mot strand på lagens vrak.
Och de fattiga och enkla
kunde så ibland räkna
en som tomma handen mutade - Azdak.

Ja, sjuhundratjugo dagar
väger han vad folket klagar
på förfalskad våg. Han är som pack mot pack.
På en domarstol med bjälken
över sig av grova galgen
skipar så sin hårda, stränga lag Azdak.

SÅNGTEXT UR PJÄSEN

BJÖRN ÅKESSON, KENNETH MILLDOFF,
CLAS GÖRAN SÖLLGÅRD, PÄR ERICSON, MY PALESKI

AVANTGARDE OCH KLASSIKER 1996 - 1997

JEPPE '96 – Ludvig Holberg, Slutspelad, Hipp

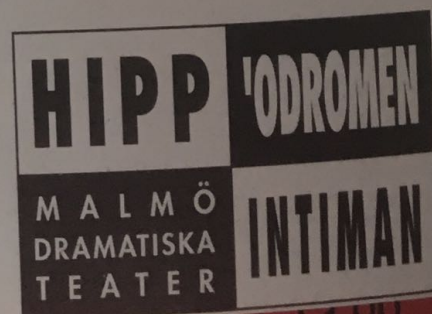
MARIA MAGDALENA – Friedrich Hebbel
Slutspelad, Intiman

DELIRIUM FÖR TVÅ – Eugène Ionesco.
Internationella teatergruppen Kalejdoskop, gästspel.
Slutspelad, 'Odromen

TIMMEN NÄR VI INTE VISSTE NÅGOT OM VARANDRA
– Peter Handke, Slutspelad, Hipp

MAGISK CIRKEL
– P O Enquist, Slutspelad, Intiman

FOLKMORD ELLER MIN LEVER ÄR MENINGSLÖS
– Werner Schwab, Sverigepremiär på Intiman 21 mars 1997

atör, tel. 040-20 84 85, fax 040-20 84 48.

r kan ni också boka in studiebesök på

FR 23 10.30 + 13.00

LÖ 24 18.00

DEN KAUKASISKA KRITCIRKELN

HIPP

M A L M Ö
DRAMATISKA

18.00